

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Карпатський інститут підприємства

Кафедра економіки та менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор

В.С.Чопей

_____” _____ 20__ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ВК.2.3 Економічний аналіз

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма _____ Фінанси, банківська справа та страхування _____

(назва освітньої програми)

освітнього рівня _____ Бакалавр (перший рівень вищої освіти) _____

(назва освітнього рівня)

галузь знань _____ 07 «Управління та адміністрування» _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____

Обсяг кредитів: 5

Форма підсумкового контролю: залік

Викладач: Фетько С.В. ,ст. викладач кафедри економіки та менеджменту
Телефон деканату: 0971434146, Телефон викладача 0673707953.
Електронна пошта:s.fetko9@gmail.com

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу
<http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=10310>

1.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вид дисципліни вибіркова	
	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Цикл підготовки Професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 150		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
90 год.	134 год.		
		Вид контролю: залік	

Передреквізити

Вивченню дисципліни «Економічний аналіз» передують такі навчальні дисципліни як : «Політична економія», «Мікроекономіка», «Бухгалтерський облік».

Постреквізити

Після вивчення дисципліни «Економічний аналіз» студенти вивчатимуть дисципліну «Міжнародна економіка», «Державне регулювання економіки», «Економіка підприємства . «Аналіз господарської діяльності»

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: здобуття студентами систематизованих знань і навичок володіння науковими основами економічного аналізу, формування аналітичного мислення, розвиток умінь і навичок використання аналітичних інструментів для об'єктивного оцінювання господарських ситуацій, вироблення та обґрунтування оптимальних управлінських рішень, а також навичок якомога повнішого виявлення та використання резервів поліпшення фінансово-господарської діяльності підприємств.

Завдання: оволодіння методами та прийомами проведення аналізу економічної діяльності, формування системи показників, що характеризують діяльність суб'єктів господарювання, а також аналіз процесів, що впливають на результати їх діяльності, оформлення висновків та конкретних рекомендацій, що виходять з результатів аналізу.

Результати навчання за дисципліною, відповідність програмних компетентностей та результатів навчання компонентам освітньої програми

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність, завдання, функції, принципи економічного аналізу;
- поняття методу і методології економічного аналізу;
- основи організації інформаційного забезпечення економічного аналізу;
- класифікацію та характеристику економіко-логічних та економіко-математичних методів і моделей для вивчення економіки підприємств;
- методичні основи аналізу найважливіших показників фінансово-господарської діяльності підприємств.

уміти:

- вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних проблемах економічного аналізу;
- використовувати методи і моделі економічного аналізу для вивчення фінансово-господарської діяльності підприємств;
- оцінювати та прогнозувати фінансово-господарську діяльність підприємства, знаходити шляхи підвищення ефективності господарювання;
- узагальнювати результати проведеного аналізу, розробляти і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Програма навчальної дисципліни

Анотація дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи економічного аналізу. Організація і методика аналізу фінансового стану та результатів діяльності

Тема 1 Зміст, предмет та види економічного аналізу.

Тема 2. Методи економічного аналізу

Тема 3. Організація та інформаційна база для економічного аналізу

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства

Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Змістовний модуль 2 Аналіз виробничо-збутової діяльності та ефективності використання ресурсів

Тема 6. Аналіз можливостей економічного зростання підприємства

Тема 7. Оцінка забезпеченості підприємства ресурсами та аналіз ефективності їх використання

Тема 8. Аналіз виробництва продукції

Тема 9. Аналіз збутової діяльності підприємства

Тема 10. Методика аналізу витрат підприємства

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передус цій дисципліні: «Політична економія», «Національна економіка», «Міжнародна економіка», «Державне регулювання економіки», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Статистика», «Бухгалтерський облік», «Аналіз господарської діяльності», «Планування та контроль на підприємстві», «Економетрика», «Інформатика та комп'ютерна техніка».

Міжпредметні зв'язки: «Стратегічний аналіз», «Міжнародний економічний аналіз», «Фінансовий аналіз», «Економіко-математичні методи і моделі», «Фінанси підприємств», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Інвестиційний аналіз», «Інвестиційна діяльність підприємств», «Аналіз інвестиційних проектів», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Фінансовий менеджмент», «Інвестиційний менеджмент», «Інноваційний менеджмент» та інш.

Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назви змістовних модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт								Форми та методи контролю знань
	Денна форма				Заочна форма				
	аудиторна				аудиторна				
	у тому числі				у тому числі				
Усього	лек	к-прак	інд	ср	Усього	лек-к-	прак-	інд	ср

1	2	ці тич.		5	6	7	ці тич.		10	11	12
		3	4				8	9			
Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного аналізу. Організація і методика аналізу фінансового стану та результатів діяльності											
Тема 1. Зміст, предмет та види економічного аналізу	12	2	2	-	8	11	0,5	0,5	-	10	AP: CP: IP:
Тема 2. Методи економічного аналізу	12	2	2	-	8	11	0,5	0,5	-	10	AP: CP:
Тема 3. Організація та інформаційна база для економічного аналізу	12	2	2		8	13	0,5	0,5		12	AP: CP
Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства	12	2	2		8	16	0,5	0,5		15	AP: CP
Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	16	4	4		8	17	1	1		15	
Модульний контроль											
Разом за змістовим модулем 1	64	12	12	-	40	68	3	3	-	62	
Змістовий модуль 2. Аналіз виробничо-збутової діяльності та ефективності використання ресурсів											

Тема 6. Аналіз можливостей економічного зростання підприємства	18	4	4	-	10	17	1	1	-	15	AP: CP:
Тема 7. Оцінка забезпеченості підприємства ресурсами та аналіз ефективності їх використання	18	4	4	-	10	17	1	1	-	15	AP: CP:
Тема 8. Аналіз виробництва продукції	18	4	4	-	10	17	1	1	-	15	AP: CP:
Тема 9. Аналіз збутової діяльності підприємства	18	4	4	-	10	17	1	1	-	15	AP: CP:
Тема 10. Методика аналізу витрат підприємства	14	2	2		10	14	1	1		12	
Модульний контроль											
Разом за змістовим модулем 2	86	18	18	-	50	82	5	5	-	72	
Усього годин	150	30	30		90	150	8	8		134	

Поточний контроль знань студентів з дисципліни «Економічний аналіз»: експрес-опитування (усне та письмове), тестування, огляд додаткової літератури, підготовка доповіді та проведення презентації, практичні завдання, контрольна робота, письмове завдання для самостійного опрацювання (ІНДЗ).

Підсумковий контроль знань студентів реалізується шляхом задачі заліку. Для діагностики знань використовується європейська кредитно-трансферна система зі 100-бальною шкалою оцінювання

**Навчально-методична картка дисципліни
«Економічний аналіз»**

Разом: 150 год., лекції – 30 год., семінарські /практичні) заняття – 30 год., ІНДЗ – 10 год, самостійна робота – 90 год., підсумковий контроль – 2 год.

Заняття	Тема	Самостійна робота, кількість балів
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи економічного аналізу. Організація і методика аналізу фінансового стану та результатів діяльності		24
Лекція 1	Тема 1.Зміст, предмет та види економічного аналізу	
Практичне 1	Зміст, предмет та види економічного аналізу	3
Лекція 2	Тема 2 Методи економічного аналізу	
Практичне 2	Методи економічного аналізу	3
Лекція 3	Тема 3 Організація та інформаційна база для економічного аналізу	
Практичне 3	Організація та інформаційна база для економічного аналізу	3
Лекція 4	Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства	
Практичне 4	Аналіз фінансового стану підприємства	4
Лекція 5, Лекція 6	Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	
Практичне 5, Практичне 6	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	3 3
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота	5
Змістовний модуль 2. Основні прямі та непрямі податки в Україні, та інші податки та збори		34
Лекція 7 Лекція 8	Тема 6. Аналіз можливостей економічного зростання підприємства	
Практичне 7 Практичне 8	Аналіз можливостей економічного зростання підприємства	3 3
Лекція 9 Лекція 10	Тема 7. Оцінка забезпеченості підприємства ресурсами та аналіз ефективності їх використання	
Практичне 9 Практичне 10	Оцінка забезпеченості підприємства ресурсами та аналіз ефективності їх використання	3 3
Лекція 11 Лекція 12	Тема 8. Аналіз виробництва продукції	

Практичне 11	Аналіз виробництва продукції	3
Практичне 12		3
Лекція 13	Тема 9. Аналіз збутової діяльності підприємства	
Лекція 14		
Практичне 13	Аналіз збутової діяльності підприємства	3
Практичне 14		3
Лекція 15	Тема 10. Методика аналізу витрат підприємства	
Практичне 15	Методика аналізу витрат підприємства	5
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота	5
ІНДЗ		5
Підсумковий контроль	Іспит	40
Всього:		100

Форми організації занять

Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Зміст, предмет та види економічного аналізу	2	0,5
2	Застосування методів економічного аналізу на практиці	2	0,5
3	Інформаційна база для економічного аналізу (звітність підприємства)	2	0,5
4	Аналіз фінансового стану підприємства	2	0,5
5	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	4	1
6	Аналіз можливостей економічного зростання підприємства	4	1
7	Оцінка забезпеченості підприємства ресурсами та аналіз ефективності їх	4	1

	використання		
8	Аналіз виробництва продукції	4	1
9	Аналіз збутової діяльності підприємства	4	1
10	Методика аналізу витрат підприємства	2	1
	УСЬОГО	30	8

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. Доспеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Конспект лекцій, навчально-методичний комплекс з дисципліни робоча програма, методичні рекомендації до практичної роботи, методичні рекомендації до самостійної роботи, індивідуальні завдання для проведення поточного модульного контролю з дисципліни.

Рекомендована література

Основна

Законодавча та нормативна

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI *(із змінами)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. №996 – XIV*(із змінами)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. *(із змінами і доповненнями)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
4. Баланс (Звіт про фінансовий стан). Форма №1 / Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page>.
5. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Форма №2 / Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page2>.
6. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом). Форма №3 / Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page2>.
7. Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом). Форма №3-н / Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page2>.
8. Звіт про власний капітал. Форма №4 / Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page3>.
9. Перелік додаткових статей фінансової звітності / Додаток 3 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page5>.
10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України №433 від 28.03.2013р. *(із змінами)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>.

11. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: наказ Міністерства №476 від 11.04.2013р. (із змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13>.

Базова

12. Бутко А.Д. Теорія економічного аналізу: підручник /А.Д. Бутко. – К.: КНТЕУ, 2009. – 411 с.
13. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навч. посіб. /Б.Є. Грабовецький. – К.: ЦУЛ, 2009. – 256 с.
14. Економічний аналіз: теорія і практика: підручник/ Г.І.Кіндрацька, М.С.Білик, А.Г.Загородній; за ред. проф. А.Г.Загороднього. – Львів: Магнолія Плюс, 2006. – 428 с.
15. Єгорова О.В., Економічний аналіз: навч. посіб. / О.В. Єгорова, Л.О. Дорогань-Писаренко, Ю.М. Тютюнник. – Полтава: РВВД ПДАА, 2018. – 290 с.
16. Іванчук О.В. Економічний аналіз: навчально-метод. посіб. /О.В. Іванчук, Л.Я. Тринька. – К.: Алерта, 2013. – 568 с.
17. Івахненко В.М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / В.М. Івахненко. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010. – 352 с.
18. Костюк В.О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства: підручник / В.О. Костюк; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 233 с.
19. Мішеніна Н. В. Економічний аналіз: навч. посіб. / Н. В. Мішеніна, Г.А. Мішеніна, І. Є. Ярова. – Суми: Сум. держ. ун-т, 2014. – 306 с.
20. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
21. Отенко В.І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для ВНЗ / В.І.Отенко, В.В. Іванієнко, Г.Ф. Азаренков. – Харків: ІНЖЕК, 2015. – 339 с.
22. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /О.І. Дацій [та ін.]. – Д.: Біла К. О. [вид.], 2014. – 235 с.
23. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Л. Тринька, О.Липчанська (Іванчук). – К.: Алерта, 2013. – 567 с.
24. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. / С.С. Черниш. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 312 с.

Даткова

25. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / за аг. ред. І.В.Сіленко, Т.Д. Косової. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 384с.
26. Александров О.А. Экономический анализ: учебное пособие / О.А.Александров, Ю.Н. Егоров. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 288 с.
27. Андреева Г.І. Організація і методика економічного аналізу: навч.посіб. /Г.І. Андреева, В.А. Андреева. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с.
28. Басовский Л.Е.Экономический анализ (Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности): учебное пособие / Л.Е. Басовский, А.М. Лунева, А.Л. Басовский. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 222 с.
29. Буценко І. М. Міжнародний економічний аналіз: практикум: навч.посіб. / І.М. Буценко, Ю.В. Ілясова, О.В. Кутняк. – Сімф.: Салта, 2013. –255 с.
30. Герасимова Е.Б. Экономический анализ: Задания, ситуации, руководство по решению / Е.Б. Герасимова, Е.А. Игнатова. – М.: ФОРУМ,ИД, 2010. – 176 с.

31. Горлачук В.В. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: [навч. посіб.] / В.В. Горлачук, О.Ю. Коваленко, С.М. Белінська. – Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – 308 с.
32. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навч. посіб. / Б.Є. Грабовецький. – Вид. 2-ге, допов. та переробл. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 84 с.
33. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навч. посіб. / Б.В. Гринів. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К.: Центр учб. л-ри, 2012. – 392 с.
34. Денисюк О.М. Аналіз господарської діяльності: Практикум: Навч. посібник / О.М. Денисюк, І.Ф. Полещук, В.В. Коровій. – Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2008. – 164 с.
35. Дикань В.Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту: підруч. для студентів ВНЗ / В.Л. Дикань, В.В. Компанієць, І.Л. Назаренко; за ред. В.Л. Диканя. – Харків: УкрДАЗТ, 2013. – 547 с.
36. Економічний аналіз за видами діяльності: навч. посібник. / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір. – 2018. – 181с.
37. Економічний аналіз: навч. посіб. / Є.П. Кожанова, І.П. Отенко, Т.М. Серікова, П.М. Куліков. – 3-є вид., перероб. і допов. – Х.: ІНЖЕК, 2009. – 344 с.
38. Економічний аналіз: навч. посіб. / Н.А. Паланюк, В.Г. Петренко. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 252 с.
39. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства: навч. посіб. для студентів ВНЗ / М.В. Румянцев [та ін.]. – Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2014. – 297 с.
40. Економічний аналіз у схемах і таблицях: навч. посіб. / за заг. ред. проф. Л.М. Кіндрацької. – К.: КНЕУ, 2010. – 260 с.
41. Економічний аналіз: базовий курс для податкового аналітика: навч. посіб. / за заг. ред. Л.Л. Тарангул; [упоряд.: І. С. Санжаревська, П. М. Кричун, С. М. Шаповал]. – К.: СВЦ ДПС України: СВЦ Міндоходів України, 2013. – 799с.
42. Економічний аналіз: практикум: навч. посіб. / О.П. Антонюк, Т.М. Ступницька, Н.М. Купріна, І.Є. Подгорна. – Львів: Магнолія-2006, 2010. – 320 с.
43. Козак І.І. Економічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.І. Козак; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2-ге вид. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 217 с.
44. Кожанова Є. П. Економічний аналіз: навч. посіб. / Є.П. Кожанова [та інш.]; Харківський національний економічний унт. – 3-є вид., допр. і доп. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 344 с.
45. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та інш. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
46. Купалова Г. І. Статистико-економічний аналіз, оцінка та перспективний розвиток персоналу сільськогосподарських підприємств: монографія / Г.І. Купалова, В.М. Четверик. – К.; Ужгород: Бреза А. Е., 2013. – 211 с.
47. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є. В. Мних. – [2-е вид., перер. і доп.] – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 472 с.
48. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. –

- К.: КНТЕУ, 2010. – 412 с.
49. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підручник /С.З. Мошенський, О.В. Олійник – [2-е вид. доп. і перероб.] – Житомир: Рута, 2007. – 704 с.
 50. Нестерчук Ю.О. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / Ю.О. Нестерчук, С.Ю. Соколюк, О.В. Жарун. – Умань: Сочінський [вид.], 2012. – 234 с.
 51. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб./ Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
 52. Поліщук Н.В. Математичні методи економічного аналізу: теорія і практика: навч. посіб. / Н.В. Поліщук, Ю.Ю. Буренніков. – Вінниця: Т.П. Барановська [вид.], 2013. – 291 с.
 53. Приймак В.І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. / В.І. Приймак. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 296 с.
 54. Проблеми і перспективи розвитку статистики, аудиту та економічного аналізу: колект. монографія / за ред. В. А. Дерія. – Тернопіль:Крок, 2016. – 362 с.
 55. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 430 с.
 56. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учебник / Г.В. Савицкая. – Минск: ООО «Новое знание», 2010. – 688 с.
 57. Сарапіна О.А. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / О.А. Сарапіна, Т.А. Пінчук, Н.Я. Стефанович. – Херсон: Вишемирський В.С., 2013. – 313 с.
 58. Синькевич Н.І. Економічний аналіз: курс лекцій. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. – 97с.
 59. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. усіх спец. / О.В. Кочетков, О.М. Кобилкін, С.В. Кобилкіна, Ю.Г. Бережна, Р.В. Марков, А.М. Брагінець; за ред. проф. О.В. Кочеткова. – 3-є вид., випр. – К.: Кондор-Видавництво, 2017. – 412 с.
 60. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: навч. посіб. /Н.В. Тарасенко. – [3-є вид., випр. і доп.] – Львів: Магнолія плюс, 2005. – 344 с
 61. Теорія економічного аналізу: Опорний конспект лекцій / авт.:Є.В. Мних, А.Д. Бутко. – К.: КНТЕУ, 2010. – 80 с.
 62. Техніко-економічний аналіз: навч. посіб. / Н.С. Поповенко [та ін.]; під. ред. Н. С. Поповенко. – Одеса: Стандартъ, 2014. – 143 с.
 63. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / за заг. ред. Школьник І.О. [І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 368 с.
 64. Чернелевський Л.М. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: підручник для ВНЗ (затв. МОН України) – 2-е вид. / Л.М. Чернелевський, Н.Г. Слободян, О.В. Михайленко. – К.: Хай-Тек Прес, 2014. – 640 с.
 65. Черниш С.С. Огляд методик аналізу інвестиційної привабливості підприємства / С.С. Черниш // Інноваційна економіка. – 2013. – № 5. – С. 87–92.
 66. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / О. О. Шеремет. – К.: Кондор, 2010. – 196 с.
 67. Шигимага А.Ф. Проектний аналіз: навч. посіб. / А.Ф. Шигимага, Н.В.

Ільченко. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 320 с.

68. Шпанковська Н.Г. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: [навч. посіб] / Н.Г. Шпанковська, Г.О. Король, К.Ф. Ковальчук [та ін.]; за ред. К.Ф. Ковальчука. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної ради України. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
3. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. – Режим доступу: <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>.
4. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
5. Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік». – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua>.
6. Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів. – Режим доступу: <http://www.uasaa.org>.
7. Інтернет-портал для управлінців. – Режим доступу: www.management.com.ua.
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студентів спрямовані на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо опанування особливостей економічного аналізу.

Індивідуальні завдання на вибір студента та виконуються у наступних формах: підготовка і презентація міні-лекції (доповіді); практичні завдання. підготовка рефератів.

Тематика доповідей

1. Аналіз як загальнонауковий метод пізнання об'єктивної дійсності.
2. Зміст та основні риси економічного аналізу.
3. Місце і роль економічного аналізу в системі управління підприємством.
4. Мета, основні завдання та функції економічного аналізу.
5. Об'єкт і предмет економічного аналізу.
6. Суб'єкти економічного аналізу.
7. Основні категорії економічного аналізу.

8. Місце економічного аналізу в системі наук, зв'язок економічного аналізу з іншими дисциплінами.
9. Методологічні основи економічного аналізу.
10. Основні методологічні підходи до економічного аналізу.
11. Сутність, значення та основні категорії системного підходу.
12. Основні категорії системного підходу.
13. Сутність, основні завдання та елементи системного аналізу.
14. Метод економічного аналізу, його сутність та особливості.
15. Методика економічного аналізу.
16. Класифікація методів економічного аналізу.
17. Загальнонаукові методи економічного аналізу.
18. Спеціальні методи економічного аналізу.
19. Сутність моделювання в економічному аналізі.
20. Основні принципи економічного аналізу.
21. Порівняння в економічному аналізі.
22. Види порівнянь і порівняльного аналізу.
23. Умови та способи забезпечення порівняльності показників.
24. Абсолютні величини в економічному аналізі.
25. Відносні величини в економічному аналізі.
26. Середні величини в економічному аналізі.
27. Індексний метод та його використання в економічному аналізі.
28. Динамічні ряди в економічному аналізі, їх види, призначення та принципи побудови. Методи аналізу динамічних рядів.
29. Групування інформації в економічному аналізі.
30. Балансовий і сальдовий методи в економічному аналізі.
31. Спосіб деталізації в економічному аналізі, його призначення, особливості застосування та способи.
32. Графічний метод в економічному аналізі.
33. Табличний метод в економічному аналізі.
34. Передумови, значення та основні категорії факторного аналізу.
35. Поняття фактора в економічному аналізі. Класифікація факторів за різними ознаками. Особливості основних видів факторів.
36. Систематизація факторів, її поняття, значення та особливості застосування в економічному аналізі.
37. Поняття, значення та основні завдання факторного аналізу.
38. Види факторного аналізу.
39. Сутність детермінованого факторного аналізу.
40. Моделі детермінованого факторного аналізу.
41. Моделювання детермінованих факторних систем.
42. Методи детермінованого факторного аналізу.
43. Методи ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць.
44. Індексний метод, метод пропорційного поділу, інтегральний метод, методи часткової (дольової) участі, логарифмування.
45. Сутність, умови застосування та значення стохастичного факторного аналізу.
46. Методи стохастичного факторного аналізу, їх поняття, сфера та умови застосування.
47. Основні етапи кореляційно-регресійного аналізу.

48. Поняття, загальна характеристика та види економікоматематичних методів.
49. Математичне програмування в економічному аналізі.
50. Методи багатовимірної комплексної оцінки в економічному аналізі.
51. Методи кластерного та статистичного факторного аналізу.
52. Матричні методи в економічному аналізі.
53. Програмноцільові методи в економічному аналізі.
54. Теорія масового обслуговування в економічному аналізі.
55. Теорія управління запасами в економічному аналізі.
56. Теорія ігор в економічному аналізі.
57. Теорія рішень в економічному аналізі.
58. Теорія розкладів в економічному аналізі.
59. Методи сітьового та календарного моделювання в економічному аналізі.
60. Методи імітаційного моделювання в економічному аналізі.
61. Евристичні та експертні методи в економічному аналізі.
62. Поняття, сутність та особливості інформаційного забезпечення економічного аналізу.
63. Поняття інформації, економічної інформації та системи економічної інформації. Класифікація та характеристика найважливіших видів економічної інформації.
64. Джерела інформації для економічного аналізу.
65. Вимоги, яким повинна відповідати система економічної інформації.
66. Підготовка інформаційної бази для здійснення економічного аналізу.
67. Принципи організації інформації.
68. Поняття організації економічного аналізу. Принципи та правила організації економічного аналізу.
69. Технологія аналітичного процесу.
70. Аналіз забезпеченості підприємства нематеріальними ресурсами
71. Організаційні форми і виконавці аналізу.
72. Автоматизація економічного аналізу.
73. Внутрішній і зовнішній економічний аналіз.
74. Оперативний, ретроспективний і перспективний економічний аналіз.
75. Галузевий і міжгалузевий економічний аналіз.
76. Макроекономічний, регіональний і мікроекономічний аналіз.
77. Внутрішньогосподарський і міжгосподарський аналіз.
78. Операційний і фінансовий аналіз.
79. Діагностичний, маржинальний і функціонально-вартісний аналіз.
80. Економічностатистичний, техніко-економічний, соціально-економічний, економіко-екологічний, маркетинговий, інвестиційний та інноваційний аналіз.
81. Комплексний, локальний і тематичний економічний аналіз.
82. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.
83. Ситуаційний і сценарний аналіз.
84. Цілі і зміст комплексного економічного аналізу діяльності підприємства.
85. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами
86. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами.
87. Поняття резервів, природа та джерела їх виникнення. Види резервів підвищення ефективності діяльності підприємства, їх характеристика.
88. Принципи та основні етапи виявлення і оцінки резервів.

89. Методи і методика розрахунку та обґрунтування розміру резервів.
90. Етапи проведення факторного аналізу.

Індивідуальна навчально-дослідна робота

1. Історичні передумови виникнення й розвитку податків в Україні та зарубіжних країнах.
2. Елементи податку.
3. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки.
4. Особливості податкової політики в період кризи.
5. Наукові основи побудови податкової системи.
6. Еволюція податкової системи України.
7. Організаційна структура державної податкової служби в Україні.
8. Права органів Державної податкової служби.
9. Внутрішній податковий аудит і контроль.
10. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства
11. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість.
12. Механізм бюджетного і експортного відшкодування податку на додану вартість
13. Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів.
14. Застосування марок акцизного збору.
15. Ввезення на митну територію України імпортованих алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
16. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення.
17. Мито як джерело доходів бюджету та засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
18. Механізм перекидання непрямих податків.
19. Механізм перекидання прямих податків.
20. Роль податків у функціонуванні ринкового механізму
21. Доходи звітного періоду, особливості їх визначення й склад.
22. Амортизація основних засобів
23. Податковий кредит в оподаткуванні доходів фізичних осіб.
24. Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності.
25. Особливості та організаційне забезпечення декларування доходів.
26. Плата за ресурси як інструмент впливу на економічне та раціональне використання ресурсів.
27. Роль та напрями вдосконалення плати за лісові ресурси.
28. Особливості розвитку збору за першу реєстрацію транспортного засобу.
29. Організація справляння збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.
30. Економічна сутність та значення місцевих податків.
31. Механізм обчислення та сплати місцевих зборів.

32. Іноземний досвід розвитку місцевого оподаткування та можливості його застосування в Україні
33. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
34. Порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.
35. Платники фіксованого сільськогосподарського податку та податкова реєстрація.
36. Фіксований сільськогосподарський податок як спеціальний податковий режим.
37. Види податкових правопорушень.
38. Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження.
39. Офшорні зони: сутність, особливості функціонування в сучасних умовах.

Практичні завдання: студенти розв'язують запропоновані викладачем ситуаційні завдання та задачі.

Задача 1. Проаналізувати вплив на зміну фонду оплати праці зміни середньооблікової кількості працівників та середньорічної заробітної плати одного працівника.

Таблиця 1

Показники	Попередній рік	Звітний рік	Відхилення	
			+/-	%
Середньооблікова кількість працівників	500	400		
Середньорічна заробітна плата одного працівника, тис.грн.	6,28	8,05		
ФОП				

На основі проведених розрахунків зробити висновки.

Задача 2. Розрахувати виручку від реалізації товару. Визначити вплив елементів товарного балансу на зміну обсягу реалізації.

Таблиця 2

Показники	План	Факт	Відхилення	
			+/-	%
<i>Виручка від реалізація</i>				
Запаси на початок періоду	150	205		
Надходження товарів	1090	1350		
Вибуття товарів	55	30		

50обити висновки та надати пропозиції щодо поліпшення діяльності підприємства.

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Економічний аналіз в системі управління	4	8
2	Завдання економічного аналізу, його функціональна роль та цільова орієнтація	4	8
3	Функції та принципи економічного аналізу	4	8
4	Методи економічного аналізу та його основні характеристики	4	8
5	Етапи проведення економічного аналізу	6	8
6	Типи моделей в економічному аналізі	6	8
7	Управлінський та фінансовий аналіз	6	10
8	Оцінка співвідношення основного і оборотного капіталу	6	10
9	Оцінка впливу змін у структурі джерел коштів на фінансовий стан підприємства	6	10
10	Аналіз причин зміни окремих джерел формування власного капіталу	8	10
11	Визначення суми чистого прибутку	8	10
12	Оцінка співвідношення основного і оборотного капіталу	8	10
13	Аналіз рентабельності продукції, виробництва, капіталу	8	10
14	Порядок розрахунку показників ефективності діяльності підприємства	6	8
15	Визначення основних заходів для стабілізації фінансового стану підприємства	6	8
	УСЬОГО	90	134

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль ...		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1						
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1						
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10						
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10						
1.6. Виконання модульної роботи	25						
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10						
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;

- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Розподіл балів, які отримують студенти

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Поточне тестування та самостійна робота					Поточне тестування та самостійна робота	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>						
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5		
6	6	36	6	6		
<i>Змістовий модуль 2</i>					не більше 40	не більше 100
Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10		
6	6	6	6	6		

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Перескладання здійснюється відповідно до графіка
Правила академічної доброчесності	<p>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</p> <ul style="list-style-type: none">- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методик досліджень і джерела інформації.
Вимоги до відвідування	Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.

ПЕРЕВІРЕНО:

_____ (посада, звання)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ 20__ р.